

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/447,Pierwsza-edycja-programu-edukacyjnego-Wizja-lokalna-organizowanego-przez-OBEP-IP.html>
04.04.2026, 21:56

Pierwsza edycja programu edukacyjnego „Wizja lokalna” organizowanego przez OBEP IPN w Warszawie – 23 kwietnia–13 czerwca 2003 r.

18.06.2003

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska nauczycielskiego Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie, w dniach 23 kwietnia–13 czerwca br. przeprowadziło pierwszy cykl spotkań w ramach programu edukacyjnego zatytułowanego „Wizja lokalna”.

Celem programu było przybliżenie wydarzeń szczególnie istotnych nie tylko dla dziejów najnowszych Warszawy, ale i całej Polski (w tym m.in. Polskiego Państwa Podziemnego w latach okupacji niemieckiej i sowieckiej, powojennego podziemia niepodległościowego, kryzysów lat 1956, 1968, 1980-1981). Aby w jak najlepszym stopniu przybliżyć realia wybranych do programu wydarzeń, organizowane spotkania odbywały się z udziałem świadków (w tym kombatanów), w miejscach bezpośrednio związanych z omawianą tematyką. Dodatkowo były one wzbogacone krótką prelekcją historyka z OBEP IPN w Warszawie.

Podczas 20 godzin zajęć, uczestnicy programu zwiedzili Areszt Śledczy przy ul. Rakowieckiej w Warszawie (dawne więzienie MBP), Areszt NKWD we Włochach pod Warszawą, Pawiak, miejsce straceń ludności cywilnej w Palmirach pod Warszawą i tereny walk partyzanckich w Puszczy Kampinoskiej oraz gmach Politechniki Warszawskiej.

Podczas zwiedzania aresztu na ul. Rakowieckiej, świadkami historii byli panowie Mieczysław Chojnacki, w okresie okupacji niemieckiej żołnierz plutonu specjalnego AK w Obwodzie Radzymin - „Rajski Ptak”. Po powrocie z niewoli niemieckiej od maja 1945 r. do zimy 1946 r. działał w powiecie sierpeckim w strukturach Ruchu Oporu Armii Krajowej (ROAK) Obwód „MEWA”. Aresztowany w marcu 1950 r. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie skazany na karę śmierci. Do chwili zmiany wyroku na 15 lat więzienia, przebywał przez kilka miesięcy w celi śmierci i Stanisław Oleksiak „Kozic”, żołnierz III partyzanckiego batalionu 77 pp AK (przebywał w areszcie podczas śledztwa i kilka tygodni po ogłoszeniu wyroku).

Z kolei we Włochach, świadkami byli panowie Artur Pęski i Tadeusz Bobrowski byli żołnierze AK, więzieni przez NKWD w tym areszcie przed wywiezieniem na Syberię. Pan Tadeusz Bobrowski opuścił areszt skuty kajdankami wspólnie z generałem Emilem Fieldorfem „Nilem”.

Nieco inną formę miało spotkanie w Palmirach, podczas którego tematem dyskusji były nie tylko zbrodnie dokonane w tym miejscu przez Niemców, lecz przede wszystkim działalność w Puszczy Kampinoskiej w okresie Powstania Warszawskiego polskich oddziałów partyzanckich przybyłych z Nowogródzkiego Okręgu AK (Zgrupowanie Stołpeckie AK). Spotkanie to było też okazją do omówienia polsko-sowieckiego konfliktu na Kresach Wschodnich. Świadkiem uczestniczącym w spotkaniu był pan Longin Kołosowski „Longinus”, jeden z „Doliniaków” - żołnierz 27 p. uł. AK, który wraz ze swym legendarnym dowódcą - por. Adolfem Pilchem „Górą”, „Doliną” przeszedł szlak bojowy od Puszczy Nalibockiej, przez Puszcę Kampinoską i Warszawę - po lasy świętokrzyskie. Wspomnienia pana Longina Kołosowskiego dopełniło wystąpienie Kazimierza Krajewskiego, kierownika Referatu Badań Naukowych i Zbiorów Bibliotecznych Warszawskiego OBEP.

Z kolei, podczas „Wizji lokalnej” w Politechnice Warszawskiej, gościem spotkania była pani Krystyna Rudowska, uczestniczka strajku studenckiego na Politechnice w marcu 1968 r., która

opowiedziała o tym niezwykle ciekawym a jednocześnie mało znanym wydarzeniu. Wspomnienia pani Rudowskiej uzupełnił wykładem prof. Jerzy Eisler, opowiadając zebranym o ważnych wydarzeniach historycznych, które miały miejsce w gmachu Politechniki.

W związku z dużym zainteresowaniem programem „Wizja lokalna”, w nowym roku szkolnym 2003/2004 organizowana będzie kolejna edycja programu. Podczas spotkań uczestnicy programu, będą mogli zapoznać się m.in. z historią brawurowej akcji żołnierzy WiN na więzienie UBP w Pułtusk, z aresztem Informacji Wojskowej w Miedzeszynie, ze zbrodniczą działalnością bojówek PPR w województwie warszawskim.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)



